

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Tomas Waara
Enhetschef
010-2233363
070-5589907
Tomas.Waara@lansstyrelsen.se

Yttrande

1(9)

2017-12-19

509-6112-2017

Via epost till:
Miljö- och energidepartementet
m.registrator@regeringskansliet.se

Yttrande över betänkande Miljötillsyn och sanktioner- en tillsyn präglad av ansvar, respekt och enkelhet (SOU 2017:63)

Er beteckning: M2017/01714/Me

Sammanfattning

Länsstyrelsen i Uppsala län tillstyrker i huvudsak betänkandets förslag och bedömningar.

Länsstyrelsen anser ur ett länsstyrelseperspektiv att följande förslag är särskilt angelägna i arbetet med att utveckla miljötillsynen:

- Att tillsynsbegreppet definieras.
- Att Tillsyns- och föreskriftsrådet läggs ned och att Naturvårdsverket får ett nationellt samordningsansvar samt att en nationell tillsynsstrategi tas fram.
- Att det införs möjlighet att tillsyn överläts uppåt från kommun till länsstyrelse.
- Att en långsiktig finansiering säkerställs för Miljösamverkan Sverige.
- Att en samlad uppföljning och rapportering av miljötillsynen utvecklas och att Länsstyrelserna ges en aktiv roll i att genomföra fördjupade uppföljningar.
- Att en översyn av 29 kap. miljöbalken, inklusive ställningstaganden kring sanktionsväxling, snarast genomförs.
- Att finansieringen av miljöbalkstillsynen ges samma förutsättningar hos både länsstyrelse och kommun. För att länsstyrelserna ska kunna öka tillsynsfrekvensen är det nödvändigt att tillsynsavgifterna ses över och att det finns en tydlig koppling mellan avgiftsuttag och genomförd tillsyn. Vidare är det angeläget att staten i ökad utsträckning finansierar vägledning och samverkan.

Allmänna synpunkter

Utredningen bedöms vara väl genomarbetad, ge en korrekt bakgrund och beskrivning av dagens miljötillsyn med dess problem och möjligheter. En röd tråd som löper genom utredningen är behovet av stärkt samverkan mellan myndigheter, en ökad tydlighet och bättre styrning/vägledning av tillsynsmyndigheterna. Trots det kloka i utredningens förslag förtjänas att erinra om att mycket av det som utredningen lyfter fram redan idag borde vara på plats. Redan förarbetena till miljöbalken lyfte samma frågor. Varför har det inte realiserats så som tänkt? Svaret på den frågan är viktigt i det fortsatta arbetet. Att en ökad samverkan är nödvändig är uppenbart men i diskussionen är det inte lika tydligt att samverkan också är resurskrävande. Tvärtom ges bilden ofta att samverkan medför effektivitetsvinster. Länsstyrelsens bedömning är att en ökad samverkan mellan myndigheter och bättre

POSTADRESS 751 86 UPPSALA GATUADRESS Bäverns gränd 17

TELEFON 010-22 33 000 FAX 010-22 33 010

E-POST uppsala@lansstyrelsen.se WEBBPLATS www.lansstyrelsen.se/uppsala

2017-12-19

509-6112-2017

tillsynsvägledning kommer att medföra ett ökat resursbehov jämfört med idag och att detta behov kommer att kvarstå över tid.

Kap 8 Den övergripande organisationen för miljötillsyn bör inte ändras

Länsstyrelsen tillstyrker att den övergripande organisationen av miljötillsynen inte bör ändras. Vi ser dock att det finns delar där ökad effektivitet kan uppnås genom att genomföra smärre förändringar i tillsynsansvaret.

Kap 9 Ett tydligare tillsynsbegrepp

Länsstyrelsen tillstyrker att tillsynsbegreppet definieras enligt utredningens förslag och begränsas till att avse främjande och kontrollerande åtgärder som riktar sig direkt till den som vidtar en åtgärd eller bedriver en verksamhet. Miljöbalkens nuvarande uppdelning av tillsynen i operativ tillsyn och ”annan tillsyn” är otydligt. Att tillsyn likställs med operativ tillsyn skulle göra att miljöbalkens tillsynsbegrepp bättre harmoniserar med begreppet ”tillsyn” i andra lagstiftningar men också med vad verksamhetsutövare och allmänhet uppfattar att tillsyn avser.

En viktig utgångspunkt är att tillsyn aldrig kan handla om mer än regelefterlevnad, det vill säga ej att förväxla med miljöstrategiskt arbete. Vidare innebär ett förtydligande av tillsynsbegreppet också bättre möjligheter att följa upp och utvärdera tillsynen. Värt att notera är att inom delar av Miljöbalken finns det ingen utpekad verksamhetsutövare att rikta tillsyn mot, i vart fall inte initialt. Tydligast är detta för skyddade områden där tillsynen inledningsvis snarare är att beteckna som uppsikt fram till dess att det finns en känd verksamhetsutövare att bedriva tillsynen mot. Utredningens förslag till regeländring i 26 kap. miljöbalken utgör enligt Länsstyrelsens tolkning inget hinder mot att tillsynen även innefattar uppsikt.

Kap 10 Mer sammanhållen styrning av myndigheterna

Länsstyrelsen tillstyrker att det finns ett behov av en mer sammanhållen styrning av miljötillsynen. Trots avsaknad av en nationell lägesbild, mål och syfte med miljötillsynen så förväntas centrala tillsynsmyndigheter, 21 länsstyrelser och 290 kommuner att inom respektive myndighet genomföra behovsutredningar, tillsynsplaner, säkerställa kompetens- och resurser samt tillämpa lagstiftningen ”rätt”. Mot bakgrund av Sveriges långt gångna decentralisering av miljötillsynen är problemet med spretande tillsynsverksamhet inte oväntat. Samtidigt går det att vända på problemet och se att trots denna decentralisering utförs miljötillsynen överlag förvånansvärt effektivt och rättssäkert till gagn för miljön och vårt samhälle.

Med en mer sammanhållen styrning av myndigheterna kan vi nå längre. Länsstyrelsen anser att det är viktigt med en sammanhållen tillsyn ur både utifrån miljö- och konkurrenssynpunkt. En nationell riskbaserad prioritering av tillsynen baserad på bl.a. uppföljning av miljö kvalitetsmålen, EU-direktiv och miljö kvalitetsnormer och, inte minst, en bedömning av var tillsyn är en effektiv metod är viktigt för att ge miljötillsynen ett ökat genomslag. För att nå dit bedömer

2017-12-19

509-6112-2017

Länsstyrelsen att såväl regleringsbrev och tillsynsuppföljning behöver utvecklas. Riksrevisionens beslut om att inleda granskning av regeringens styrning av länsstyrelserna välkomnas därför.

Kap 11 En tydlig och ändamålsenlig fördelning av ansvaret för tillsyn

Länsstyrelsen instämmer i stort med utredningens slutsatser om att inga förändringar i fördelning av ansvaret för tillsyn behöver ske. Undantaget är inom förorenade områden där det är mycket angeläget att fördelningen av tillsynsansvaret blir mer ändamålsenligt och tydlig. Naturvårdsverket och länsstyrelserna, så som utredningen föreslår, bör snarast ges i uppdrag att utreda tillsynsansvaret för nedlagda verksamheter eftersom dagens otydligheter kan leda till bristande effektivitet och samtidigt påverka vilken kompetensförsörjning som de olika myndigheterna ska ha.

Länsstyrelsen tillstyrker möjligheten att tillsyn kan överlåtas uppåt, dvs från kommunen till länsstyrelse, under vissa förutsättningar. Denna möjlighet bedömer vi har potential att vara ett mycket viktigt verktyg som med fördel kan användas när komplicerade förorenade områden går in i åtgärdsfas men också vara rätt väg att gå för att effektivisera tillsyn av C- och U-verksamheter som är kopplade till tillsynsobjekt som länsstyrelsen har tillsyn över. Det är Länsstyrelsens önskan att processen att ta över och lämna tillbaka tillsyn är smidig samt att det finns författningsstöd för att tillsynsavgiften, ifall sådan kan tas, tillfaller länsstyrelsen.

Kap 12 En bättre samverkan för en mer effektiv och enhetlig tillsyn

Länsstyrelsen tillstyrker att Tillsyns- och föreskriftsrådet läggs ned samt att Naturvårdsverket får ett samordningsansvar för miljötillsynen.

Utredningen menar att Miljösamverkan Sverige är av avgörande betydelse för en effektiv och enhetlig tillsyn men att Miljösamverkan inte bör formaliseras. En stor nackdel med en icke formaliserad verksamhet är bristen på långsiktig finansiering. Verksamheten i Miljösamverkan Sverige har de senaste åren varit ryckig och i delar styrts av de deltagande centrala verkens sakanslag. Verksamhetsplanen har därför inte alltid utgått från länsstyrelsernas främsta önskemål och behov. Den nytta Miljösamverkan Sverige fört med sig har framförts i flera utredningar och en långsiktig finansiering, oberoende av sakanslag, är helt nödvändig för att Miljösamverkan Sverige ska kunna bidra långsiktigt i arbetet med en effektiv och enhetlig tillsyn.

Länsstyrelserna tillstyrker utredningens förslag om att näringslivet ska ingå i Miljösamverkan Sverige, men då endast i referensgrupper som rör delprojekt och där näringslivets kompetens tillför behövlig kunskap. Med tanke på den förtydligade definitionen av samverkan kan man fundera på om inte detta erfarenhetsutbyte borde kallas något annat än samverkan.

2017-12-19

509-6112-2017

För att kunna ge bra tillsynsvägledning är det viktigt med egen tillsynserfarenhet inom det område där tillsynsvägledning efterfrågas. Utredningen menar att länsstyrelserna har en stor roll när det gäller att se till att vägledningen från centralt håll blir praktiskt användbar. Länsstyrelserna har ingen egen tillsyn på områden såsom hälsoskydd och enskilda avlopp och har därför svårt att ge bra vägledning. Utredningen menar att det vore värdefullt om de centrala myndigheterna tar initiativ till en överenskommelse mellan den centrala myndigheten och länsstyrelsen om hur vägledningen ska gå till inom ett särskilt område. Länsstyrelsen är positiv till det förslaget och anser att det är ett arbetssätt som bör kunna utvecklas. Ett exempel kan vara att vägleda om bassängbad eller funktionskrav på ett enskilt avlopp. Det bör vara samma krav i hela landet varför en central myndighet kan vägleda om det. Däremot kan länsstyrelsen samordna tillsynskampanjer, vägleda om vilka platser hög skyddsnivå för enskilda avlopp bör gälla etc.

En uppgift inom tillsynsvägledningen är att samordna tillsynen, och det är en uppgift länsstyrelsen kan bistå med oavsett vilken sorts tillsyn det gäller. Det kan ske genom att länsstyrelsen anordnar tillsynskampanjer, tillhandahåller mötesplatser kommuner emellan, t.ex. samarbetsytor på internet. Goda exempel och diskussioner med en grannkommun kan mycket väl ersätta vägledning från en länsstyrelse. En sådan samverkan sker med fördel inom ramen för regional miljösamverkan.

Länsstyrelsen ställer sig försiktigt positiv till förslaget om att länsstyrelserna ska få i uppdrag att utse en förhandlingsperson som ska verka för ökad mellankommunal samverkan. En sådan roll bör i sådana fall samordnas med förslagen angående livsmedelskontrollen.

Kap 13 Insatser för att stärka professionen

Länsstyrelsen tillstyrker i stort utredningens slutsatser och förslag. Tydligare krav på kompetens och kriterier för vilken kompetens som behövs inom miljötillsynen är en viktig del i att stärka professionen. Med tydliga krav och kriterier underlättas också länsstyrelsernas arbete med att följa upp och utvärdera kommunernas tillsyn samt kan utgöra grund för diskussion om mellankommunal samverkan.

En centralt fastställd fort- och vidareutbildningsplan för miljötillsynspersonal är önskvärd men det är tveksamt om det räcker. Länsstyrelsen anser att Naturvårdsverket i samverkan med övriga centrala myndigheter också bör ges ansvar att genomföra utbildningar. Även Miljösamverkan Sverige bedöms kunna vara en del i ett nationellt utbildningspaket. Som jämförelse kan nämnas Boverket som strategiskt tillhandhåller kurser och utbildningar för länsstyrelser och kommuner. I denna fråga är det också viktigt att ha viss utblick mot Europa och IMPEL:s arbete, inte minst gällande kompetensutveckling för tillsyn av anläggningar som styrs utifrån EU-direktiv.

2017-12-19

509-6112-2017

Inom miljötillsynen finns på den privata marknaden en del kortare utbildningar i aktuella områden. Länsstyrelsens bild är att dessa har tillkommit som ett svar på att staten, genom centrala myndigheter, inte har tagit ansvar för fort- och vidareutbildning av tillsynspersonal. Kostnaderna för privata utbildningar är ofta mycket höga vilket starkt begränsar tillsynsmyndigheternas möjlighet till deltagande.

Kap 14 Ett bättre stöd från tillsynsvägledande myndigheter

Länsstyrelsen tillstyrker framtagandet av en nationell tillsynsstrategi. Samhället digitaliseras med stormsteg och det är uppenbart att tillsynen måste digitaliseras på ett strukturerat sätt. Länsstyrelsen tillstyrker därför de tankar som förs fram i utredningen och betonar vikten av att länsstyrelserna, liksom kommunerna, måste vara delaktiga i processen.

Utredningen föreslår att Miljösamverkan Sverige och Naturvårdsverket bör samordna sitt arbete med att utveckla ”nationella branschexperter” eller motsvarande. Möjligen bör benämningen i stället vara ”branschsamordnare” eller ”branschbevakare”? Länsstyrelsen anser att det är lämpligt att länsstyrelserna via Miljösamverkan Sverige deltar i framtagandet av ett förslag som innefattar mandat, arbetssätt och framför allt hur systemet ska finansieras.

Kap 15 Tydligare regler om hur tillsynen ska planeras och genomföras

Länsstyrelsen tillstyrker att tillsynen ska vara riskbaserad men anser att utredningen i den delen i all väsentlighet redan slår in en öppen dörr. Länsstyrelsens erfarenhet är att samtliga kommuner i länet efter bästa förmåga försöker planera tillsynen utifrån risk för människors hälsa och miljön. Detta är dock ingalunda en lätt uppgift och en bidragande orsak till att tillsynen varierar mellan kommuner och mellan länsstyrelser. Här har en nationell tillsynsstrategi ett viktigt tomrum att fylla. En svår fråga att hantera är i vilket tidsperspektiv risken ska bedömas. Det finns en fara i att alltför kortsiktigt beakta risken för en viss bransch/område. Tillsyn har i sig ett egenvärde genom att skapa följsamhet för och tillit till att regelverk följs. Regelbunden tillsyn upprätthåller hög regelefterlevnad. Effekten av fortsatt tillsyn kommer då inte nödvändigtvis att kunna påvisas i termer av ökad miljönytta. Inte desto mindre är regelbunden tillsyn, av t.ex. tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet, viktig över tid.

Länsstyrelsen påpekar även att ”risk” kan definieras på flera sätt och är ett komplext begrepp som i vissa fall styrs av tekniska bedömningar som ska göras enligt speciallagstiftningar inom miljörättsområdet. Länsstyrelsen är därför inte övertygad om att utredningens förslagna lydelse av 1 kap. 8 § miljötillsynsförordningen är optimal eftersom den ger utrymme för olika tolkningar om hur prioriteringen av tillsynen bör göras.

2017-12-19

509-6112-2017

Kap 16 En möjlighet att ingripa mot en kommun som inte sköter sitt tillsynsuppdrag

Länsstyrelsen tillstyrker förslaget om att införa en bestämmelse i miljötillsynsförordningen som ger länsstyrelsen befogenhet att förelägga en kommun att avhjälpa de brister som gör att de inte uppfyller de skyldigheter som följer av tillsynsuppdraget. Så som utredningen lyfter fram är det också nödvändigt att det tydliggörs vilka krav tillsynsmyndigheten har att följa.

Kap 17 En förbättrad uppföljning och utvärdering

Länsstyrelsen tillstyrker att det är viktigt med en förbättrad uppföljning och utvärdering. Länsstyrelsen motsätter förslaget att samtliga centrala myndigheter ska utveckla sitt eget arbete för uppföljning och utvärdering inom respektive ansvarsområde. Länsstyrelsen anser att principerna för uppföljning bör vara likartade och att uppföljningen måste samordnas. Ett av syftena med en förbättrad uppföljning och utvärdering måste vara få underlag för en förbättrad tillsynsstrategi. Länsstyrelserna bör dessutom delta i uppbyggnadsarbetet av ett nytt uppföljningssystem.

Länsstyrelsen tillstyrker förslagen om uppföljning av kommunernas tillsyn.

Kap 18 Finansiering

Länsstyrelsen tillstyrker de skrivningar och förslag som förs fram angående finansiering av miljöbalktillsynen och då särskilt länsstyrelsernas tillsyn. Det är mycket viktigt att det är samma förutsättningar för finansiering av tillsynen oavsett om den bedrivs av länsstyrelse eller kommun och därför måste man gå vidare med en mycket tydligare koppling mellan kostnader och intäkter för länsstyrelserna. Länsstyrelserna bör ha möjlighet att använda både fast avgift och timtaxa. Vidare måste medel för tillsynsvägledning avsättas särskilt och öka jämfört med dagens nivå eftersom det är en av grundbultarna för att systemet med den decentraliserade tillsynen ska fungera i landet. Länsstyrelsen deltar gärna i ett sådant utredningsarbete.

Kap 19 Kompletterande åtgärder till tillsynen

Länsstyrelsen bedömer att ackrediterade kontrollorgan inom vissa avgränsande områden kan vara en framkomlig väg att minska tillsynsbehovet och därmed frigöra tillsynskompetens till andra områden. Länsstyrelsen bedömer att ackrediterad kontroll av enskilda avloppsanläggningar är något som bör utredas vidare.

Kap 20 Rätten att vara passiv

Länsstyrelsen instämmer i att det finns tillräckligt utredda skäl, mot bakgrund av utredningens genomgång och jur. dr. Annika Nilssons framställning, att vidta författningsåtgärder som syftar till att säkerställa att enskildas rätt att vara passiv inte kränks. Ett förslag att gå vidare med kan vara som utredningen förordar, att tydliggöra för tillsynsmyndigheten att man behöver göra vissa överväganden och

även informera verksamhetsutövaren om sina rättigheter. Detta gäller i de specifika fall där ett föreläggande, exempelvis att inkomma med vissa uppgifter, förenats med vite och den begärda informationen kan antas komma att leda till en administrativ eller straffrättslig sanktion. Länsstyrelsen motsätter sig inte att en sådan informationsskyldighet skulle infogas som ett tillägg i 26 kap. 21 § miljöbalken och i så fall endast vara avsett att förtydliga det rådande rättsläget.

Kap 21 Vilken sanktion ska vi välja?

Utredningen diskuterar en sanktionsväxling på kemikalieområdet. Länsstyrelsen instämmer i bedömningen att ett system med företrädesvis miljöstraffavgifter kan leda till en positiv utveckling där utredningsarbete flyttas över från polis och åklagare till Kemikalieinspektionen som är väl insatt i de komplexa speciallagstiftningarna. Detta får anses ha fördelar, både vad gäller sanktionssystemets möjligheter att driva på regelefterlevnad, och vad gäller effektiv resursanvändning.

Med hänsyn till att miljöstraffrätten utretts i flera omgångar de senaste åren är Länsstyrelsen beredd att hålla med den deltagande experten Jörgen Rosberg i sitt yttrande att det hade varit välkommet att redan nu föreslå en sanktionsväxling för i vart fall ett par prioriterade straffbestämmelser på kemikalieområdet.

Länsstyrelsen är positiv till en översyn av 29 kap. miljöbalken, även om det finns en risk att ett sådant utredningsuppdrag kan bli övermäktigt, i synnerhet om man, såsom antyds i utredningen, bör inhämta erfarenhet i Europa för att skapa ett mer effektivt sanktionssystem i miljöbalken. Länsstyrelsen instämmer med utredningen att straffbestämmelserna behöver formuleras på ett tydligt sätt, och vill tillägga att man i möjligaste mån bör försöka undvika en kedja av laghänvisningar för att få klart för sig vad den otillåtna gärningen består i. Vid en framtida översyn av 29 kap. miljöbalken kan det även vara av värde att tillse att samtliga hänvisningar till underliggande EU-förordningar stämmer och är relevanta. Länsstyrelsen har ingen erinran mot utredningens förslag till ny lydelse av 29 kap. 3 § andra stycket 2 miljöbalken (s. 355), och noterar samtidigt att denna lydelse inte är inkluderad i det koncept som presenteras i utredningen om ett nytt 29 kap. miljöbalken.

Kap 22 Miljöstraffavgiftens storlek

Länsstyrelsen har ingen invändning mot utredningens förslag att Naturvårdsverket bör få i uppdrag att efter samråd med berörda tillsynsvägledande myndigheter se över beloppen i förordningen om miljöstraffavgifter i skärpande riktning och undersöka om reglerna om återfall är ändamålsenliga.

Kap 23 Ett nytt 29 kap. miljöbalken

Se kommentaren ovan under kap 21.

Kap 24 Effektivare miljöbrottsbekämpning genom bättre samverkan

2017-12-19

509-6112-2017

Länsstyrelsen tillstyrker utredningens förslag i denna del. Vad gäller förslaget att Åklagarmyndigheten tillsammans med Polismyndigheten och länsstyrelsen bör få i uppdrag att bl.a. identifiera branscher som är särskilt utsatta för miljöbrottslighet och föreslå branschspecifika åtgärder, noterar Länsstyrelsen dock följande. Den ordinarie tillsyn som bedrivs av kommunerna är inte inriktad på att upptäcka kriminell verksamhet, utan majoriteten av de överträdelser som upptäcks grundar sig på bristande kunskap. För det fall utredarens förslag skulle innebära ett ändrat fokus på miljöinspektörernas arbete kan det ifrågasättas om det är lämpligt, bl.a. med hänsyn till miljöinspektörernas säkerhet. Länsstyrelsen anser däremot att det vore positivt om det innebär en bättre kontaktyta mellan kommunen och polisen.

Kap 25 Stärkt kompetens i domstolarna för hantering av miljöbrottmål

Länsstyrelsen ställer sig positiv till utredningens föreslagna forumregel i miljöbalken enligt vilken åtal enligt balken koncentreras till färre domstolar och ska väckas vid de tingsrätter som är mark- och miljödomstolar. Länsstyrelsen noterar dock följande: visserligen finns domare med specialistkunskaper i miljö rätt och med insikt i naturvetenskapliga och tekniska frågor ”vid” de tingsrätter som är mark- och miljödomstolar, detta innebär dock inte dessa domare hanterar den processrätt som gäller för brottmål till vardags. För att uppnå de fördelar som utredningen pekar på krävs att man även fortsättningsvis inom domstolarna tar tillvara på den kompetens som finns hos kollegorna, eller att man arbetar fram en organisatorisk lösning internt om hur dessa mål ska hanteras. Förslaget verkar i vart fall inte mena att dessa mål ska flyttas över från allmän domstol till mark- och miljödomstol, även om en första läsning kan ge det intrycket.

Det bör vidare noteras att frågor relaterade till miljöbrott kan dyka upp även i andra typer av mål som handläggs vid allmän domstol, vilka faller utanför utredningens förslag. Ett aktuellt exempel är skadeståndsmålet mot Boliden Mineral AB, vid Skellefteå tingsrätt, där ett stort antal chilenska barn har hävdats att Boliden bär skuld för att deponering av farligt avfall vid deras by orsakat dem skador. Utredningens förslag kommer alltså inte fullt ut leda till den koncentrerings av alla miljörettsliga frågor till de tingsrätter där mark- och miljödomstolar finns, som förslaget verkar sträva efter. Om utredningens förslag blir verklighet kan man därför tänka sig att det i framtiden kan finnas skäl att diskutera om civilrättsliga mål med miljörettslig prägel också bör koncentreras till de tingsrätter som är mark- och miljödomstolar.

Övrigt

Länsstyrelsen ställer sig tveksam till förslaget att införa ett nytt kapitel i miljötillsynsförordningen med benämningen 1 a kap. Detta kan upplevas som otydligt och Länsstyrelsen föreslår att bestämmelserna i det föreslagna 1 a kap. istället flyttas till slutet av 1 kap. i förordningen.

LÄNSSTYRELSEN
UPPSALA LÄN

Yttrande

9(9)

2017-12-19

509-6112-2017

De som deltagit i beslutet

Beslutet har fattats av landshövding Göran Enander med miljövarddirektör Tomas Waara som föredragande. I den slutliga handläggningen har också länsrådet Johan von Knorring och länsjurist Ida Agering deltagit.

Detta beslut är digitalt signerat.

Göran Enander
Landshövding

Tomas Waara
Miljövarddirektör